

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

Actuación ante os casos de violencia de xénero no ámbito educativo

(C2102004, F2102004, P2102004, S2102003, V2102004)

Mónica Martínez Baleirón

asesoria.igualdade@edu.xunta.gal

881 997 598

<https://www.edu.xunta.gal/porta/igualdade>

- ▶ Que é?
 - ▶ un protocolo de actuación
- ▶ Quen o promove?
 - ▶ o Observatorio Galego da Violencia de Xénero (Xunta de Galicia)
- ▶ Cando se aprobou?
 - ▶ aprobouse o 18/12/2019 (véx. [ligazón](#))
 - ▶ presentouse o 10/11/2020 (véx. [ligazón](#))
- ▶ Para que nos serve?
 - ▶ instrumento para intervir cando nos atopamos cun caso de violencia de xénero
- ▶ Onde está dispoñible?
 - ▶ en [Educonvives](#) cos demais protocolos da Consellería
 - ▶ [no portal de Igualdade](#), xunto cos anexos editables

Guía de actuación
ante casos de
violencia de xénero
no ámbito educativo

Que é violencia de xénero?

agresor	vítima	é violencia de xénero
home	muller (parella ou exparella)	Si, en España
home	muller (sen relación afectiva)	Si, pero só en Galicia
home	home	
muller	home	
muller	muller	
home	fillos/as	Si, en España (violencia vicaria)
pai/nai	fillo/a	Non, é violencia doméstica

A que tipo de violencia se aplica? á violencia de xénero

- ▶ **Violencia física:** actos de forza que poida producir lesión ou dano físico.
- ▶ **Violencia psicolóxica:** condutas verbais ou non verbais que produzan na muller desvalorización ou sufrimento.
- ▶ **Violencia económica:** privación de recursos para o benestar físico ou psicolóxico da muller e das súas fillas e fillos ou discriminación na disposición dos recursos compartidos.
- ▶ **Violencia sexual e abusos sexuais:** actos de natureza sexual forzada ou non consentida, con independencia de que o agresor garde ou non relación conxugal.
- ▶ **Acoso sexual:** condutas nas que se solicitan favores de natureza sexual nas que se fai prevalecer unha condición de superioridade e nas que se anuncia de xeito expreso ou tácito as consecuencias, a modo de represalia ou recompensa.
- ▶ **Trata de mulleres e nenas con fins de explotación sexual:** captación, transporte, traslado, acollida ou recepción de mulleres para a súa comercialización no sistema prostitucional.
- ▶ **Violencia vicaria:** violencia exercida sobre fillas/os e contorno da muller.
- ▶ **Violencia de xénero dixital:** actos de violencia de xénero cometido, instigado ou agravado polo uso das TIC.

artigo 3 da [Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero](#) (2007, 2016, 2021a, 2021b)

Que NON é violencia de xénero?

- ▶ abuso sexual infantil
- ▶ acoso escolar
- ▶ acoso laboral por razón de sexo
- ▶ violencia doméstica
- ▶ violencia LGTBIfóbica
- ▶ etc.

8M 2020 Acontece

As agresións sexuais con penetración **aumentaron** un 63% en Galicia no 2019

Marcos Pérez Pena @marcosperezpena

venres 21, febreiro 2020

Desarticulada una **red de explotación** sexual en Santiago y Ourense

La Policía Nacional ha detenido a seis personas por formar una organización criminal que captaba a menores en situación de vulnerabilidad para ser posteriormente prostitutas

Santiago de Compostela | 24·08·21 | 14:34

El triple crimen de Valga: una familia destrozada por la **violencia machista**

Nuria Fresneda/Laura Queijeiro · A Coruña

17/09/2019 · 00:03h.

La **sumisión química**: una nueva amenaza a los derechos de las mujeres

El Servizo Galego de Saúde creó un protocolo específico para actuar ante el aumento del número de mujeres que acuden a los centros de urgencias con síntomas de haber sido agredidas sexualmente con el uso de fármacos para burlar su voluntad

Luca Chao 4 de enero de 2022 - 10:26h Actualizado el 04/01/2022 - 10:29h 4
@LucaChao

"Las **menores tuteladas**, un objetivo fácil para las redes de explotación sexual"

00:02:40 - 18/01/2022

Los **menores de edad** solo denuncian un **3 %** de los casos de agresión sexual

JAUME MAICAS | Castellón | 20/01/2022 - 13:43 h. CET

"Vendida" a un traficante por "una bolsa de cocaína": así operaba la **red criminal** que prostituía a menores en Madrid

- ▶ Algunas niñas tenían menos de 16 años y al menos tres estaban tuteladas por la Comunidad de Madrid
- ▶ El atestado policial recoge testimonios de algunas víctimas y otros testigos, así como conversaciones entre víctimas y agresores

19.01.2022 | 16:20 horas Por JESSICA MARTÍN

07 NOV 2021 / 11:38

VER COMENTARIOS

Las denuncias por violación **aumentaron** un 32,6% en Galicia hasta septiembre

En los nueve primeros meses del año fueron contabilizadas un total de 61 en la comunidad

El miedo, la culpabilidad, la vergüenza... ¿Por qué las víctimas de violencia de género tardan en **denunciar**?

20.06.2019 | 07:38 horas Por RAQUEL NAVARRO

En que casos se aplica este protocolo?

- ▶ caso 1: alumna do centro vítima de VX (páx. 15)
- ▶ caso 2: alumno do centro presunto agresor (páx. 22)
- ▶ caso 3: alumnado vítima no fogar (páx. 28)
- ▶ caso 4: traballadora vítima (páx. 32)

violéntómetro

agrídete, viólate

golpéate “xogando”,
fórzate a ter relacións sexuais sen
consentimento

ameázate, intimídate, destrúe cousas túas

controla as túas comunicacións

desvalorízate, humíllate, insúltate

culpabilízate, ridiculízate, insúltate

faite chantaxe emocional

íllate das amizades e da familia,
fai que abandones as túas afeccións

controla o que fas e con quen andas, ten
celos

fai bromas ferintes, engana, mente

En que
casos **NON**
se aplica o
protocolo?

En que casos NON se aplica este protocolo?

cando a situación se pode resolver con medidas de **sensibilización, prevención e detección precoz**

- ▶ relacións de bo trato
- ▶ manifestacións da violencia de xénero na adolescencia
- ▶ educación afectivo-sexual (consentimento sexual, porno)
- ▶ mitos do amor romántico
- ▶ prevención de riscos (drogas, redes)

Para que nos serve este curso de formación do profesorado?

1. reducir o nivel de **impunidade** e de **ocultación social** da VX
2. sensibilizarnos coa **necesidade de actuar** ante un caso de VX
3. recoñecer **sinais de alerta** que nos poidan advertir da existencia dun caso
4. actuar con **dilixencia** ante un caso
5. coñecer os **recursos** de apoio e derivación e o que lle poden ofrecer ao centro e á vítima

Para que nos serve este curso de formación do profesorado?

5. coñecer os recursos de apoio e derivación

- ▶ Consellería de Educación (A. igualdade, Inspección) > asesoramento
- ▶ Consellería de Política Social (Protección de Menores) e Servizos Sociais > informe social para a protección e tutela da vítima menor
- ▶ Ministerio Fiscal > interposición de querela/denuncia
- ▶ Xulgado de Garda > medidas de protección
- ▶ CIM e Oficina de Atención á Vítima do xulgado > asesoramento
- ▶ Forzas e Corpos de Seguridade do Estado > inicio da investigación

Para que nos serve este curso de formación do profesorado?

5. coñecer os recursos de apoio e derivación

- ▶ asesoramento: asistencia xurídica gratuíta
- ▶ derivación
 - ▶ para acompañamento
 - ▶ para asistencia (psicolóxica, médica)
 - ▶ para proporcionar recursos asistenciais, económicos etc.
- ▶ intervención:
 - ▶ para denunciar

MOITAS GRAZAS POLA ATENCIÓN

Mónica Martínez Baleirón

asesoria.igualdade@edu.xunta.gal

881 997 598

<https://www.edu.xunta.gal/portal/igualdade>